

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Sekretariatet för EU och internationella frågor

Rådets möte (jordbruks- och fiskeministrarna) den 21–22 oktober 2024

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter

Icke lagstiftande verksamhet

FISKE

3. Rådets förordning om fastställande för 2025 av fiskemöjligheter i Östersjön och vissa bestånd utanför Östersjön
  - *Politisk överenskommelse*

Ansvarigt statsråd

Peter Kullgren

Förslagets innehåll

Kommissionen presenterade den 26 augusti 2024 ett förslag till reglering av fiskemöjligheter för 2025 för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i Östersjön och i vissa andra vatten. Fastställande och fördelning av fiskemöjligheter i Östersjön görs genom att fastställa maximal tillåten fångst (TAC) och kvoter samt därtill knutna villkor.

Kommissionens förslag reglerar i Östersjön arterna torsk, sill/strömming, skarpsill, lax och rödspätta. Förslaget avser TAC i två förvaltningsområden för torsk, fyra förvaltningsområden för sill/strömming, två förvaltningsområden för lax, samt ett förvaltningsområde som omfattar hela Östersjön för skarpsill respektive rödspätta. Förslaget avser även TAC för vitlinglyra i Nordsjön för perioden 1 november 2024 till 31 oktober 2025 som beslutas gemensamt med Storbritannien.

Därtill innehåller kommissionens förslag även lekfredningsperioder för torsk samt fortsatta begränsningar för fritidsfiske på torsk och lax i Östersjön som även föreslås omfatta återutsatt lax under 2025. I syfte att komma till rätta med den felrapportering av lax (som öring) som tidigare år framgått av Internationella havsforskningsrådets (ICES) vetenskapliga råd föreslår kommissionen också ett fortsatt förbud mot att fiska öring utanför fyra nautiska mil.

Kommissionen anger att förslaget till (TAC) och kvoter för 2025 i Östersjön överensstämmer med målen och principerna i den gemensamma fiskeripolitiken, inklusive målet om bestandsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning (MSY) och är i linje med den fleråriga Östersjöplanen för torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringens övergripande målsättning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer. När det gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om bestandsstorlek över den nivå som kan ge MSY, att den gemensamma fiskeripolitikens mål om landningsskyldighet möjliggörs, att den vetenskapliga rådgivningen, ekosystemansatsen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten och att den fleråriga Östersjöplanen för torsk, sill/strömming och skarpsill ska tillämpas för de bestånd som omfattas av planen.

Osäkerheterna i beståndsuppskattningarna ska beaktas. Att bestånden snabbt återhämtas till säkra biologiska gränser är en förutsättning för fiskets långsiktiga hållbarhet. Regeringen anser vidare att förvaltningen av fisk och dess predatorer samt fisket ska styras av alla tre hållbarhetsdimensioner: den miljömässiga, den ekonomiska och den sociala, men att det är centralt att

den kortsiktiga förvaltningen utformas för att kunna möjliggöra långsiktig hållbarhet (prop. 2023/24:156).

Regeringen stödjer kompletterande åtgärder (inkl. lekfredningsperioder) som är i linje med den fleråriga planen i syfte att åtgärderna ska bidra till återhämtade fiskbestånd samt att det hållbara kustnära fiskets konkurrenskraft värnas och är långsiktigt livskraftigt. Regeringen anser att dessa åtgärder ska vara ändamålsenliga, grundas på vetenskapliga råd och inte oproportionerligt drabba det svenska kustnära fisket, som är beroende av livskraftiga bestånd. Detta i syfte att åtgärderna ska bidra till återhämtade fiskbestånd samt att det hållbara kustnära fiskets konkurrenskraft värnas och är långsiktigt livskraftigt.

Mot denna bakgrund stödjer regeringen preliminärt den övergripande inriktningen i kommissionens förslag, men anser att Sverige bör verka för att förslaget i delar justeras så att slutresultatet bidrar till återhämtning av bestånden, blir ändamålsenligt, grundat på vetenskapliga råd och ekosystemansatsen och inte oproportionerligt drabbar det svenska lokala kustnära fisket. Det innebär att regeringen har för avsikt att i särskilda fall, så som för sill/strömning i centrala Östersjön, verka för en mer försiktig ansats än den övergripande inriktningen i kommissionens förslag. Särskilt i fråga om sill/strömning i centrala Östersjön är regeringens utgångspunkt att kvoterna inte bör öka utan minska jämfört med nu gällande kvoter. Regeringen anser vidare att förslaget i delar bör justeras något i syfte att mildra de negativa effekterna för det svenska lokala kustnära fisket som är beroende av livskraftiga bestånd. Regeringen anser att storlek på bifångstkotov bör beakta nuvarande beståndssituation för associerade arter och anpassas i enlighet med en ekosystemansats i blandfisket.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Frågan har varit föremål för överläggning i miljö- och jordbruksutskottet den 3 oktober 2024.

Fortsatt behandling av ärendet

Rådets förordning om fastställande för 2025 av fiskemöjligheter i Östersjön förväntas antas formellt innan årsskiftet.

Faktapromemoria

4. ICCATs årsmöte (Limassol, Cypern, den 11–18 november 2024)

- *Diskussion*

Ansvarigt statsråd

Peter Kullgren

Förslagets innehåll

Syftet med diskussionen är att ge vägledning för kommissionen inför årsmötet i International Convention for the Conservation of Atlantic Tunas (ICCAT). ICCAT är den internationella konventionen för förvaltning av tonfiskar och andra långt vandrande fiskarter i Atlanten.

EU är den största enskilda aktören i ICCAT med ca 60 % av kvoten av det östliga beståndet av blåfenad tonfisk (BFT). Även andra resurser förvaltas men BFT är den art som upptar huvuddelen av arbetet i ICCAT. Sedan ICCAT:s årsmöte 2018 finns det en förvaltningsplan för den blåfenade tonfisken. Förvaltningsplanen reviderades under hösten 2023.

Efter flera årtiondens frånvaro förekommer den blåfenade tonfisken sedan några år tillbaka återigen i svenska vatten i Skagerrak och Kattegatt. Sverige har ingen egen fiskekvot som medger riktat- och fritidsfiske efter BFT. Svenska fiskare får den som oönskad bifångst i det pelagiska fisket (i det fria vattnet) och har i dagsläget möjlighet att landa den på EU-gemensam bifångstkvot.

ICCAT beslutar dels om administrativa och finansiella angelägenheter, dels om kvoter och andra förvaltningsåtgärder för kommande år för de fiskbestånd som omfattas av kommissionens verksamhet.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringens grundinställning är att det är angeläget att EU verkar för att nå målen som sätts upp inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken,

inklusive mål avseende den externa dimensionen i enlighet med del VI i EU:s gemensamma fiskeripolitik.

Vad gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning, att reformens mål om landningsskyldighet möjliggörs och att den vetenskapliga rådgivningen utgör grunden för beslutet.

Regeringen anser att förvaltningsstrategier är viktiga verktyg för att uppnå detta. Därför anser regeringen att det är viktigt att fortsätta arbetet med att se över och upprätta strategier för arter som fortfarande saknar dessa.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Frågan har inte tidigare varit föremål för information i miljö- och jordbruksutskottet eller för samråd med EU-nämnden.

Fortsatt behandling av ärendet

ICCAT:s årsmöte äger rum på Cypern, Limassol den 11–18 november.

Faktapromemoria -

5. Slutsatser om en gemensam jordbrukspolitik efter 2027 med fokus på jordbrukarna

- *Godkännande*

Ansvarigt Statsråd

Peter Kullgren

Förslagets innehåll

Det ungerska ordförandeskapet har tagit fram förslag till rådslutsatser som ska vara vägledande för den tillträdande kommissionen vid utformningen av förslaget till den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) efter 2027 som väntas presenteras sommaren 2025. Slutsatsernas inriktning är ett ökat fokus på jordbrukarna. Det genom att öka konkurrenskraften, att förbättra jordbrukarnas position i livsmedelskedjan, att göra genomförandet av politiken mer jordbrukarvänligt, att ge incitament till jordbrukarna för en

grön omställning, att hantera risker och kriser samt ett mer kunskapsbaserat jordbruk.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen ställer sig positiv till att slutsatserna ligger på en övergripande nivå utan att föregripa detaljerade förhandlingar eller kommande förhandlingar om den fleråriga budgetramen. För regeringen är det viktigt att rådslutsatserna beaktar Sveriges perspektiv när det gäller att den kommande reformen ska leda till lönsamhet, konkurrenskraft och förenkling samtidigt som politiken bidrar till uppfyllandet av gemensamt beslutade miljö- och klimatåtaganden.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Frågan har inte tidigare varit föremål för information i miljö- och jordbruksutskottet eller för samråd med EU-nämnden.

Fortsatt behandling av ärendet -

Faktapromemoria -

6. Utmaningar som EU:s livsmedelskedja står inför

- *Information från ordförandeskapet*
- *Diskussion*

Ansvarigt statsråd

Peter Kullgren

Förslagets innehåll

Det ungerska ordförandeskapet önskar att ta upp frågan om vilka utmaningar som EU:s livsmedelskedja står inför.

I en bakgrundsnot till dagordningspunkten nämns bland annat djursjukdomar men också antimikrobiell resistens som utmaningar för livsmedelskedjan i EU. I bakgrundsnoten nämns den inre marknaden som

ett av de främsta exemplen på europeisk integration och ett väsentligt verktyg för tillväxt, välstånd och solidaritet inom EU.

Vidare hänvisas till Letta-rapportens rekommendation om förbättrad information för att hjälpa konsumenterna att göra informerade val. Det ungerska ordförandeskapet lyfter i det sammanhanget det stora antal privata och offentliga märknings- och informationsinitiativ inom livsmedelsområdet och de problem det skapar för aktörer i livsmedelskedjan och för konsumenterna. Avslutningsvis nämns att utrikeshandeln påverkas av de skillnader som finns mellan EU och tredje länder när det gäller exempelvis djurskydd, veterinära- och fytosanitära frågor, livsmedelsinformation till konsument- och hållbarhetsfrågor.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att frågan om utmaningar för EU:s livsmedelskedja och vad som kan göras för att stärka dess konkurrenskraft är mycket angelägen att diskutera.

Regeringen konstaterar att djur- och växtsjukdomar samt växtskadegörare innebär en tydlig utmaning för EU:s livsmedelskedja och för medlemsstaterna. Det är viktigt med ett tydligt budskap om de allvarliga konsekvenser som kan uppstå för djur-, växt- och folkhälsan om inte förebyggande insatser och bekämpning genomförs.

När det gäller frågan om antimikrobiell resistens är det regeringens uppfattning att en ambitiös och proaktiv hantering tydligt förankrad i One Health-perspektivet kommer att vara avgörande för en konkurrenskraftig och hållbar animalieproduktion inom EU.

Regeringen anser även att det är viktigt att konsumenterna kan göra medvetna val och att en revidering av livsmedelsinformationsförordningen är en prioriterad fråga.

Regeringen anser vidare att frågan om hur företagen i EU:s livsmedelskedja ska få adekvat betalt, liksom frågan om hur regelverket kan göras enklare och mer innovationsvänligt är viktiga utmaningar.

Avslutningsvis anser regeringen även att frågan om försörjningstrygghet och livsmedelsberedskap samt hanteringen av klimatförändringar är viktiga utmaningar för EU:s livsmedelskedja.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Frågan har inte tidigare varit föremål för information i miljö- och jordbruksutskottet eller för samråd med EU-nämnden.

Fortsatt behandling av ärendet -

Faktapromemoria -

7. Handelsrelaterade jordbruksfrågor

- *Information från kommissionen*
- *Diskussion*

Ansvarigt statsråd

Benjamin Dousa

Förslagets innehåll

Kommissionen väntas redogöra för de begränsade framsteg som gjorts avseende WTO, frihandelsavtalsförhandlingar och handelsrelationen till Kina sedan frågan senast var uppe i juli.

Fortsatta diskussioner i WTO under hösten inför MC14 år 2026 är att vänta efter att försöken att ta fram en vägkarta misslyckades i somras.

Kommissionens ambition att ingå fler frihandelsavtal kvarstår, och flera förhandlingsrundor är inplanerade under hösten, men även här dröjer framsteg. Kommissionen fortsätter sitt arbete men har ännu inte presenterat en utökad lista över produkter från Ryssland och Belarus som EU ska belägga med höjda tullar. Även den bilaterala handelsrelationen med Kina lär

behandlas givet det senaste beskedet om att EU dragit Kina till WTO-tvist med anledning av antisubventionsutredningen om mejeriprodukter.

Det ungerska ordförandeskapet har även ramat in diskussionerna med frågeställningen om hur EU:s jordbrukare kan dra nytta av handeln på medellång och lång sikt.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sveriges ställning som ett exportberoende land gör det viktigt att slå vakt om en fri, hållbar och regelbaserad handel, liksom en väl fungerande inre marknad i EU. Det multilaterala samarbetet inom ramen för WTO är en prioritering för regeringen. Jordbruksförhandlingarna är centrala för WTO:s legitimitet och regeringen stödjer fortsatt kommissionens delaktighet i förhandlingarna med att hitta sänkningar av handelsstörande åtgärder. Regeringen stödjer även EU:s frihandelsavtalsförhandlingar för att främja svenska exportintressen av jordbruks- och livsmedelsprodukter.

Regeringen anser att eventuella krav på så kallade spegelklausuler även fortsättningsvis måste diskuteras från fall till fall, vara försvarbara enligt WTO-regelverket och leda till ökad hållbarhet.

Regeringen välkomnar kommissionens arbete med att fler ryska varor, inklusive jordbruks- och livsmedelsprodukter, ska beläggas med högre tull och vill omgående se ett omfattande förslag.

Regeringen stödjer även EU:s beslut att dra Kina till WTO-tvist och fortsätter följa frågan om så väl mejeriprodukter och de tidigare initierade processerna om antidumpningstullar på konjak och fläskkött på nära håll.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Handelsrelaterade jordbruksfrågor var föremål för samråd med EU-nämnden den 12 juli och miljö- och jordbruksutskottet informerades genom skriftligt förfarande. Frågan om spegelklausuler var föremål för information i miljö- och jordbruksutskottet den 25 april och samråd med EU-nämnden den 26 april.

Fortsatt behandling av ärendet -

Faktapromemoria -

Övriga frågor

Jordbruk

8 a) Resultatet av konferensen "Food waste - 2024-2030" om förebyggande av generering av livsmedelsavfall (Budapest den 1 oktober 2024)

- Information från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd

Peter Kullgren

Förslagets innehåll

Den 1 oktober arrangerade det ungerska ordförandeskapet en konferens om arbetet med att förebygga matsvinn och livsmedelsförluster. Ungern fick bland annat möjlighet att berätta om sitt matsvinnarbete, en paneldiskussion fördes om hur man kan stärka intressenters samarbete när det gäller arbetet med att minska matsvinnet och information gavs om hur matsvinnet kan minska genom ändrat beteende. Konferensen avslutades med en paneldiskussion om utmaningar och möjligheter i hur hushållens matsvinn kan minskas.

8 B) Resultatet av mötet för direktörer inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (Budapest, 10–12 september 2024)

- Information från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd

Peter Kullgren

Ordförandeskapet kommer vid rådsmötet informera om mötet mellan CAP-direktörerna från de olika medlemsstaterna som anordnades den 10-12 september.

Fokus vid mötet var bland annat genomförandet av förenklingar av grundvillkoren som beslutats under året. Även behovet av ytterligare riskhanteringsåtgärder diskuterades. Flera medlemsstater ser behov av ytterligare förenklingar utöver det som beslutats. Samtidigt anser andra medlemsstater att det är viktigt med stabilitet i genomförandet och att man bör avvakta och utvärdera genomförda förändringar innan ytterligare justeringar görs.

8 C) Resultatet av konferensen mellan direktörerna för EU:s utbetalande organ (Budapest, 16–18 oktober 2024)

- Information från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd

Peter Kullgren

Förslagets innehåll

Ordförandeskapet kommer vid rådsmötet informera om mötet mellan direktörerna för utbetalningsställena den 16-18 oktober.

Vid mötet i Budapest informerade EU-kommissionen om aktuella frågor, däribland processen för godkännande av medlemsstaternas försäkran av utbetalning och revisionsrättens senaste rapporter. Diskussionerna vid mötet handlade bland annat om olika sätt att effektivisera stödhanteringen genom digitalisering och AI samt införandet av social konditionalitet.